

רבי אליעזר פרק תשיעי נדרים

ר"ן מד.

עין משפט
נר מצוה

א מִי פִי הַמְלִמָּה
 שְׁנוּת הֵלֵי יוֹשֵׁ
 מִהֵלֵל הַדְרִים הֵלֵי
 לְאֹחָיו רַכַּח טוֹשֵׁעִי יִד
 סִמֵּן רַכַּח סִמֵּן יֹא:
ב מִי פִי הַמְלִמָּה
 שְׁנוּת הֵלֵי הַטוֹשֵׁעִ
 יִד שֶׁסִּמֵּן יִד
ג מִי שֶׁסִּמֵּן טוֹשֵׁעִי יִד
 שֶׁסִּמֵּן יֹא:
ד הַמִּי שֶׁסִּמֵּן הֵלֵי יִד
 וְיֹשֵׁעִי מִהֵלֵל הַדְרִים הֵלֵי
 הַטוֹשֵׁעִ שֶׁסִּמֵּן יִד:
ה הַמִּי שֶׁסִּמֵּן טוֹשֵׁעִי שֶׁסִּמֵּן יֹא:
 סִמֵּן יֹא:

מוסף רע"י

אם כן אין נדרים, רבנן
קאמרי לרבי אליעזר, אם כן
שפותחין בכבוד אביו ואמו
(ראמ"ה בשם). פותחין
בכבודו ורחמיה אורסין.
קעברי דער שאל געלט
בשעת הגדר יכול לומר
לדעת כן לא הייתי נדר,
היהוה ליה למקק דעתיה,
דבר שלא בא לעולם בשעת
הגדר אין לומר נדר לדעת
היהוה עמד לומר לא הייתי
נדר (שם).

תוספות

רבי אליעזר אומר פותחין
לאדם בכבוד אביו.
כלומר אינו עושה ידע
שמונים שנים קל
ולאמן ראשם כנס קל
גדלים יתנישין וי"מ
שיאמרו העולם איז לא
ולאם שגדילען בן שקל
גדלים קום: והבמים
אוסרין. לחישיק שמה
יבשיש יאמרו מדעת בן לא
נדמי ויסקר: אמר ר"א
בר צדוק. ראיה לדברי
חכמים: עד שפיתוחה
הבכבודאויפיתוחוכבדו
הבכבוד. פירוש איז היט

יודע שקוראין אותן רע לפי המקום כלום היית עודד: אמרו לו אין נדרים. ובגמרא מפרש ליה: קונם שאני נחנה
לפלוני ונעשה סופר. והיין לו לפי שהוא מוכח שמרמז הטייל וכו' ויחזיק ליכנס לנימו לחופת בני: ואין הבמים
מורים. ובגמרא מפרש במאי פליגי: ועוד אמרין ר' אליעזר. קולא חלומה מאי אין נדרים. אמר אביי אין נדרים חברים
יפה. לומר שכל מקום הדר ומתחנן נוסח חלומה שומעת כן לא נדר:

ואמרו. כגון שהידר אצוי: ועוד אמר ר"א. קולא אחרת במדרים פותחין במדרים בטול כגון דכר שאינו מזוי וגול ומתפשט הדר מעיקרו ודכר שאינו מזוי אטע נעשה מדר טעם מעיקרו כי בשביל זה הלא היה מומח מלכוד כי היה צבור שלא כבדו אחריו אלא ויטעור לילך לחופות טעם: גמ' א"ר אין נדרים משאלי חלבם. דפתחיה דכבדכו המקום שייאכל אצל יפתח והיה הפתח לעגמו אחריו אטע דהוא אחר מוחל אצל נדרים מנחילין לו:

רַבִּי אֱלִיעֶזֶר אֹמֵר פּוֹסְחִין לְאִדָּם כְּכֹדוֹ אִבּוֹ וְאִמּוֹ. (י) שְׂאֹמֵר לוֹ אִילוֹ הֵייתָ יוֹדֵעַ שְׂאֹמְרִים עַל אֲבִיךָ אִזּוּ לוֹ לֹאֵץ שֶׁגִּלְגַּל בֶּן רֹשֶׁה זֶה־הוּא שְׂהָא פֶּרוּךְ בְּנִדְרִים שֶׁכָּן רֹשְׁעִים דֶּרֶךְ לְנִדּוֹר כְּדֹאֲמַרְיִין לְעִיל פִּיפְרִיקִין קַמָּא (טז טו.) וְאִם אִמֵּר לֹאֹ לְדַלִּי הֵייתָ יוֹדֵעַ לֹא הֵייתָ יוֹדֵעַ מִתִּירִין קַמָּא. **וְהַכֵּסִים אִפּוּרִין.**

רבי אליעזר אומר
אביו ואמו וחכ
צדוק בעד שפותחין
יפתחו לו בכבוד המ
(ב) מורים חכמים לר
לבין אביו ואמו שפותח
(ב) ועוד אמר רבי אליעזר
ואוסרין כיצד אמר קו
פלוני ונעשה סופר או
ואמר אילו הייתי יודע
שהיה משיא את בנו
קונם לבית זה שא
הכנסת אמר אילו הי
בית הכנסת לא הי
מתיר וחכמים ואוסרין
אמר אביי ואם כן א

יית: צים הכנסת. האי נולד ממנש הוא: ר"א מחיר והכמים אורסין.
קסברי אין פותחין צנול. ובמס' נזיר בפ' ב"ש (דף לז:) מפרש דזכינהו
ובכמים לר' אליעזר והודה להם: גב' מאי אין נדרים. דקאמר
« לן רבי דקוק לר' אליעזר אין נדרים: נטרין יפה. כדפרשין
עיל אפילו שאין דעתו להתחרט מתוך שמאיימין עליו כל כך
ונשום כבוד אציו ואמו ואמר שמתחרט אבל אין מתחרט לגמרי:
אין

וְיֹדִים כְּבֹדוֹ רָבוּ שְׁאִינוֹ מַעֲמִיד לַדַּמְיוֹן (אֲבוֹת פ"ד מ"ב) וּמוֹרָא רֵבֶךְ לַיּוֹן נִדְרִים יוֹמְרִין יַפֵּה. שְׁפִילּוֹ אִם מַתְחִילָה לֹא הִיא מִנְעָה מֵאֵילּוֹ הֵייתִי יוֹדֵעַ לֹא הֵייתִי נוֹדֵר מִנֶּאֱמָר שֶׁאִין נִדְרִים מוֹמְרִין יַפֵּה הַמִּקְמוֹס. וּמֵיחָא כְּבֹדוֹ אֲבִיו וְאִמּוֹ פְּלִיגֵי דְרַבְנָן אֲסָרִי כְּדִצְרִילָא לִי וְנִשְׁעֵי הַלֶּכֶךְ אִין דְּפוֹמְחֵן וְרַבִּי אֶלְעָזָר סָבֵר כְּבֹדוֹ הַמִּקְמוֹס הוּא

(א) [פי' הר"ן עד סוף
המשנה בע"ז, (ב) מיר לב;
(ג) [ריש ממוט], (ד) מפרש
לה הס"ד ומה"ד דבר שציו
כו', (ה) [ויקרא יט],
(ו) [פ"ט ה"א], (ז) [ז"ל
לר"ג],

הגהות הב"ח

(ה) במשנה ומרדכי
 חמשים: (ז) שם שאני
 נהנה. (ח) צל וכן לקמן:
 (ג) שם אט שם בקרוב
 ואמן אלו הימין: (ד) רשי
 דה"ר חליצור:
 שאומרים לו אלו הימין
 יודע שאימרו על צדק:
 (ה) ד"ה וחמשים וכו'
 לו דעת לומר שיחשבו
 קצ"ל ואמ"ר מ"ה אמר
 ר' יצחק עזק וכו' א"כ
 שיכולים לפתוח וכו'
 נגמרת מפרש לה קצ"ל:
 (ו) ד"ה פתחון וכו' כעת
 מלו עדיין רעתיני
 לנזר: (ז) ד"ה מלו וכו'
 דקאמר ליה ר' דקול
 חליצור קצ"ל:

פירוש הרא"ש

רבי אליעזר אומר
פוחתין לארס בבור
אבין ואבין. וזוהרינו
זילו היינו יודע שאלמדי
העולם לאנין ולאמר ו
גידולן שנולדים כמה
בנסם קל נגדרים ומלאה
מחול נבכדים כלום היינו
נדר: וזהו אומרם.
דחשיטין שמה משקר הי
הוא בורם ובורם שלם הי
מנחם בשביל בורם ומלאה
שחם מחיר דר וכל בלא
מחיר ומחיר
ממחם מעיקר דקיל
פוחתין במחיר ואין לרין
למאן פה כשאר
ממחם מעיקר: ויתרו

לו בכבוד המקום. צא לה
בכבוד המקום ויאמרו לו אי
מהא לא תסייען דאך ר"א
(לשצ"ג) דפתח להווא גב
דר' נתן המקיימו כאלו ממ
סה: שעובר על לא תשגה
אחר שגדר ואילו ידע מעיק
יבא לעולם: ונעשה סופר.